

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การบริหารสินค้าคงคลังมีความสำคัญต่อองค์การธุรกิจ เนื่องจากสินค้าคงคลังเป็นสินค้าที่มีไว้เพื่อสร้างรายได้ เปลี่ยนสภาพจากสินค้ามาเป็นเงินสด การบริหารสินค้าคงคลังที่มีประสิทธิภาพทำให้ลดต้นทุนในการจัดซื้อ การเก็บรักษา ลดปริมาณสินค้าเน่าเสียและสินค้าสูญหาย ทำให้สามารถกำหนดระดับปริมาณสินค้าแต่ละชนิดได้อย่างเหมาะสม สัมพันธ์ต่อการส่งมอบสินค้าให้แก่ลูกค้า ซึ่งถ้าองค์กรใดสามารถมีต้นทุนสินค้าที่ต่ำลงโดยการจัดการสินค้าคงคลังที่มีประสิทธิภาพ ก็จะทำให้มีผลกำไรที่สูงขึ้น

มูลนิธิโครงการหลวงเป็นโครงการส่วนพระองค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทำการผลิตและขายพืชผัก ผลไม้ ดอกไม้สดเป็นส่วนใหญ่ ร่วมกับผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์แปรรูปต่าง ๆ ทั้งหมดประมาณ 1,300 รายการ¹ โดยมีหน่วยผลิตในลักษณะศูนย์วิจัยและทดลองในหมู่บ้านพื้นราบ และบนภูเขาสูงทั่วภาคเหนือ มีแผนกคัตบรจุและโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารอยู่ที่คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นอกจากนี้มีร้านค้าเพื่อจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในจังหวัดเชียงใหม่ 3 แห่ง คือร้านค้าถนนสุเทพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ร้านค้าเชียงใหม่ และร้านค้าสนามบิน

การบริหารสินค้าคงคลังที่มีอยู่เดิมได้โปรแกรมบนระบบปฏิบัติการ DOS ซึ่งใช้งานมาประมาณ 3 ปี ซึ่งให้ข้อมูลที่ไม่เพียงพอต่อการบริหารในปัจจุบัน เนื่องจากผลิตภัณฑ์ของโครงการหลวงมีลักษณะผลิตได้ตามฤดูกาล โดยผลผลิตที่ผลิตได้ในบางฤดูจะมีปริมาณมากจนล้นตลาด ไม่มีที่จัดเก็บ ไม่สามารถระบายสินค้าได้ ทำให้สินค้าเกิดการเน่าเสีย และเมื่อส่งไปวางขายในร้านค้า ก็จะมีสินค้ารับคืนเน่าเสียที่ต้องทำลายเป็นปริมาณมาก ในทางตรงกันข้ามถ้าเป็นการผลิตนอกฤดูกาล จะประสบปัญหาสินค้ามีปริมาณน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการของลูกค้า ดังนั้นจึงมีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อใช้ในการบริหารสินค้าคงคลังให้มีประสิทธิภาพให้แก่มูลนิธิโครงการหลวง

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำหรับจัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารสินค้าของร้านค้า และแผนกคัตบรจุสินค้า ของโครงการหลวง

¹ ข้อมูลรหัสสินค้าโครงการหลวง

ขอบเขตการศึกษา

ทำการศึกษาเฉพาะระบบบริหารสินค้าคงคลังโครงการหลวง 2 หน่วยงาน คือ แผนกคัตบรรจุ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และ ร้านค้าโครงการหลวง ถนนสุเทพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นหน่วยทดลองโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ที่พัฒนาขึ้น

ข้อตกลงเบื้องต้น

โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่พัฒนาขึ้นนี้ เป็นโปรแกรมที่พัฒนาขึ้นสำหรับระบบปฏิบัติการแบบ 32 บิตขึ้นไปเท่านั้น (Windows '95 , Windows '98 , Windows '2000) ใช้ภาษา Visual Basic เป็นภาษาในการพัฒนาโปรแกรม และใช้ฐานข้อมูลในโครงสร้างของ Microsoft Access เป็นที่เก็บข้อมูล โปรแกรมนี้สามารถทำงานแบบไม่ต้องพึ่งพาโปรแกรมจัดการฐานข้อมูล Access (Stand Alone Application) ควรใช้กับเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ระดับ 80486 DX4 ขึ้นไป ต้องการเนื้อที่ว่างในฮาร์ดิสก์ไม่ต่ำกว่า 12 Mega Bytes สำหรับการติดตั้งใหม่ และไม่ควรต่ำกว่า 5 Mega Bytes สำหรับการติดตั้งซ้ำหรือการ Upgrade โปรแกรม

นิยามศัพท์เฉพาะ

การพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ คือ การออกแบบและพัฒนาชุดคำสั่งสำหรับควบคุมการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ ตั้งแต่ในระดับความคิด (Concept) ไปจนถึงการนำไปใช้งาน (Implementation) เพื่อให้สามารถทำงานได้ตามที่ผู้พัฒนาต้องการ

ร้านค้าโครงการหลวง คือ ร้านค้าของโครงการหลวง ทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการจัดจำหน่ายสินค้า หรือบริการ จากผู้ผลิต (เกษตรกร) ไปยังผู้บริโภค ในราคาที่เหมาะสม ภายใต้ชื่อจุดทะเบียนการค้า "ดอยคำ"

ฐานข้อมูล(Database)คือกลุ่มของข้อมูลที่ถูกรวบรวมอย่างเป็นระเบียบและเก็บไว้ด้วยกัน Visual Basic หมายถึง ภาษาาระดับสูง (High Level Language) ในการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ พัฒนาโดย บริษัท Microsoft Corporation สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับงานด้านต่าง ๆ ทางคอมพิวเตอร์ ได้เกือบทุกประเภท

Microsoft Access คือ โปรแกรมทางด้านการจัดการฐานข้อมูล (Database Management) พัฒนาโดย บริษัท Microsoft Corporation มีความสามารถทำงานกับตารางข้อมูล (Data Table) หลาย ๆ ตารางได้ ในเวลาเดียวกัน สามารถเชื่อมโยงกันแบบสัมพันธ์ (Relational Database) ตลอดจนการสนับสนุนการใช้งานแบบผู้ใช้หลายคน (Multi-user) ได้

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา

เพื่อให้ได้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำหรับใช้ในการบริหารงานของร้านค้าและแผนกตัดบรรจุ
ของโครงการหลวง

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University